

سُورَةُ الطَّلَاقِ

သို့တော်စံ ၆၆

အာဇံ-တီဇျာဇံ

سُورَةُ الطَّلَاقِ
សូរ៉េត្ត ៦៥ អាត្ម-ត្តិឡាក្ក

"អាត្ម-ត្តិឡាក្ក" ប្រែថា "ការលែងលះគ្នា" មាន ១២ អាយ៉ាស្ក ។

សូរ៉េត្តទី ៩៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ក ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهِ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الطَّلَاقِ وَ التَّحْرِيمِ فِي فَرِيضَةٍ، أَعَادَهُ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِمَّنْ يَخَافُ أَوْ يَحْزَنُ، وَ عُوِيَ مِنَ النَّارِ، وَ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ بِنِائِلَتِهِ إِيَّاهَا وَ مُحَافَظَتِهِ عَلَيْهِمَا، لِأَنَّهُمَا لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ)» . ** (ثواب الأعمال : صَفْحَةٌ ١١٩ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزْء: ٥ صَفْحَةٌ: ٤٠٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٠٨)

អ្នកបន្ត បាបាដៃហ្គ័របានផ្ទេរតមកពី អាច្ឆិ បាស្មៀរ តមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រដែលមានវចនៈ
ថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្ត អាត្ម-ត្តិឡាក្ក និង អាត្ម-តាស្ករីម (៦៦) នៅក្នុងស្ម័គ្រឡាក្កហ្វារឌូ សូរ៉េត្តទាំង
ពីរនេះនឹងបូងសូងអល់ឡោះហ្គ័រ ឲ្យអ្នកនោះចាកផុតពីការភ័យខ្លាចនិងសេចក្តីសោកសៅក្នុងថ្ងៃជំនុំ
ជម្រះ ឲ្យអនុញ្ញាឲ្យអ្នកនោះផុតពីភ្លើងនរក ។ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងឲ្យអ្នកនោះបានចូលឋានសួគ៌
ដោយសារសូត្រនិងចងចាំសូរ៉េត្តពីរនេះ ពីព្រោះសូរ៉េត្តទាំងពីរនេះជារបស់ព្រះសាស្តា ។"
(ثواب الأعمال: 119)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَوْبَةً نَصُوحًا، وَ إِذَا كُنَيْتَ وَ غَسَلْتَ وَ رُشَّ مَاءُهَا فِي مَنْزِلٍ لَمْ يُسْكَنْ فِيهِ أَبَدًا، وَ إِنْ سَكِنَ لَمْ يَزَلْ فِيهِ الشَّرُّ إِلَى حَيْثُ يُجْلَى» . ** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزْء: ٥ صَفْحَةٌ: ٤٠٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٠٩)

ដកស្រង់ពី[សាត្រា] ខ័រ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន ។ គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តាដែល
មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះទេរទៅរកការស្មារលា
រាងចាល ដ៏ស្មោះ ។ បើសរសេរសូរ៉េត្តនេះ យកវាទៅលាងក្នុងទឹក យកទឹកសូរ៉េត្តនេះទៅ
ប្រោះលើផ្ទះដែលខ្វះខាតភាពស្ងប់ ផ្ទះនោះនឹងមានសេចក្តីសុខសាន្តរៀងរហូត ។ បើមានសេចក្តីស្ងប់
ស្រាប់ហើយ សេចក្តីអាត្រាមិនមកជិតផ្ទះនេះទេ លុះត្រាតែចាកចេញពីទីនោះ ។" (خواص القرآن)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا كُنَيْتَ وَ رُشَّ بِمَائِهَا فِي مَوْضِعٍ لَمْ يَأْمَنْ مِنَ الْبَعْضَاءِ، وَ إِذَا رُشَّ بِمَائِهَا فِي مَوْضِعٍ مَسْكُونٍ وَقَعَ الْقِتَالُ فِي ذَلِكَ الْمَوْضِعِ وَ كَانَ الْفِرَاقُ» . ** (خواص القرآن : ١١ «مخطوط» . البرهان في تفسير القرآن: جُزْء: ٥ صَفْحَةٌ: ٤٠٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨١١)

អាល់-ស្មីឌ្វិក្កិ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "បើសរសេរសូរ៉ាតៈនេះ ប្រោះទឹកសូរ៉ាតៈនេះលើកនៃឯណាមួយ ដែលមានតែអំពើហិង្សា បើប្រោះទឹកនេះនៅក្នុងទីលំនៅណាដែលមានការប្រទូសរាយ វានឹងកម្ចាត់ អំពើទាំងនេះ ។" (خواص القرآن: 11 «مخطوط»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

១. ព្រះសាស្តាអឺយ កាលណាពួកអ្នកលែងលះបណ្តាស្ត្រី ចូរពួកអ្នកលែងលះពួកនាងដោយគោរព រយៈពេលរង់ចាំរបស់ពួកនាង [គឺចន្លោះពីរដូវស្ត្រី ដោយពុំមានការរួមភេទទេ] ។ ចូរពួកអ្នករាប់ រយៈពេលរង់ចាំ ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎[ដោយសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត] ព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំបណ្តេញពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកនាង ចូរកុំឲ្យពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋាន រៀរលែងតែពួកនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង (ដោយមានភ័ស្តុតាងគ្រប់ គ្រាន់) ។ នេះគឺព្រះរាជបញ្ញត្តិ (កម្រិតច្បាប់) របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ អ្នកណាមួយរំលោភព្រះរាជ បញ្ញត្តិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ពិតណាស់ អ្នកនោះប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯង ។ អ្នកមិនដឹងទេ អស់ឡោះហ្ន៎អាចឲ្យមានព្រះបញ្ជា (ស្ថានភាពផ្សេង) មួយកើតមានឡើង បន្ទាប់ពីនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្មុ ១

علي بن إبراهيم، قال: المخاطبة للنبي (صلى الله عليه و آله) و المعنى للناس، و هو ما قال الصادق (عليه السلام): «إن الله عز و جلّ بعث نبيّه بإيّاك أعني و اسمعي يا جارة». *** (تفسير القميّ: جزء ٢ صفحہ ٣٧٣، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صفحہ: ٤٠٤ حديث: ٩٩/١٠٨١٢)

អាលី ប៊ិន ឃីបរាអ៊ីម បានថ្លែងថា អាយ៉ាស្មុនេះត្រូវដាក់មកលើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله តែវាសំដៅទៅ លើមនុស្សទូទៅ ។ នេះគឺអ្វីដែលអាល់-ស្មីឌ្វិក្កិ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈ គឺ៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ عز و جلّ បានចាត់បញ្ជូនព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عز و جلّ មករកអស់លោក អស់ឡោះហ្ន៎ عز و جلّ ចង់មានន័យថា ចូរឲ្យអ្នកជិតខាងស្តាប់អាយ៉ាស្មុ នេះ ។" (تفسير القميّ: 2: 373)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعاً، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَائِبٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «كُلُّ طَلَاقٍ لَا يَكُونُ عَلَى السُّنَّةِ

أَوْ طَلَاقٍ عَلَى الْعِدَّةِ فَلَيْسَ بِشَيْءٍ».

[...] អាត្មំ យ្យុត្ថំហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គ្រប់ការលែងលះគ្នា (طلاق) ណាដែលមិនអនុវត្តតាមស្វីណាត្ថំ ឬការលែងលះគ្នាដែលមិនមានរយៈពេលរង់ចាំ (العدة) នោះ ត្រូវមោឃៈ ។"

قَالَ زُرَّارُ: فَمُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَسِرَّ لِي طَلَاقَ السُّنَّةِ وَ طَلَاقَ الْعِدَّةِ؟ فَقَالَ: «أَمَّا طَلَاقُ السُّنَّةِ فَإِذَا أَرَادَ الرَّجُلُ أَنْ يُطَلِّقَ امْرَأَتَهُ فَلْيَنْتَظِرْ بِهَا حَتَّى تَطْمَئِنَّ وَ تَطْهَّرَ، فَإِذَا خَرَجْتَ مِنْ طَمَئِنِّهَا طَلَّقَهَا تَطْلِيقَةً مِنْ غَيْرِ جَمَاعٍ، وَ يُشْهَدُ شَاهِدَيْنِ عَلَى ذَلِكَ، ثُمَّ يَدْعُهَا حَتَّى تَطْمَئِنَّ طَمَئِنِّينَ، فَتَنْقُضِي عِدَّتَهَا بِثَلَاثِ حَيْضٍ، وَ قَدْ بَانَ مِنْهُ، وَ يَكُونُ حَاطِبًا مِنَ الْحُطَابِ إِنْ شَاءَتْ تَزَوَّجَتْهُ، وَ إِنْ شَاءَتْ لَمْ تَزَوَّجْهُ، وَ عَلَيْهِ نَقْمُهَا وَ السُّكْنَى مَا دَامَتْ فِي عِدَّتِهَا، وَ هُمَا يَتَوَارَثَانِ حَتَّى تَنْقُضِي الْعِدَّةَ».

ស្វីរ៉េវ៉ា:ត្ថំបានថាខ្ញុំបានទូល អាត្មំ យ្យុត្ថំហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គអធិប្បាយការលែងលះគ្នាតាម ស្វីណាត្ថំ និងការលែងលះគ្នាតាមរយៈពេលរង់ចាំឲ្យទូលបង្គំជ្រាបផង ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការលែងលះគ្នាតាមស្វីណាត្ថំ គឺពេលណាបុរសម្នាក់ចង់លែងលះភរិយាខ្លួន បុរសនោះរង់ចាំឲ្យភរិយា ខ្លួនមានរដូវខែហើយជ្រះស្អាតពីរដូវខែនោះ ។ ដូច្នោះលុះនាងបានអស់រដូវខែហើយ បុរសនោះបាន លែងលះនាងដោយ "ការលែងលះ" ដែលគ្មានការរួមភេទជាមួយនាង ហើយមានសាក្សីពីរនាក់អះអាង បញ្ជាក់រឿងនេះ ។ បន្ទាប់មកគេទុកនាងចោលរហូតដល់នាងមានរដូវខែពីរដង ។ រយៈពេលរង់ចាំរបស់ នាងនឹងគ្រប់បរិបូរក្រោយពីបីរដូវខែ ដូច្នោះនាងបានដាច់ស្រេចពីបុរសនោះហើយ ។ បុរសរូបនោះនឹង អាចរកភរិយាថ្មីបាន ដូចបណ្តាអ្នករកគូស្រកររងទៀតដែរ ។ ប្រសិនបើនាងមានបំណង នាងអាចរៀប ការជាមួយបុរសនេះបាន ។ ប្រសិនបើនាងមានបំណង នាងអាចមិនរៀបការជាមួយបុរសនេះបាន ។ បុរសនោះជាអ្នកទទួលបន្ទុកក្នុងការចាយវាររបស់នាងនិងក្នុងការអាស្រ័យនៅរបស់នាង ដរាបណានាង នៅក្នុងរយៈពេលរង់ចាំ ។ អ្នកទាំងពីរមានសិទ្ធិទទួលមរតកទៅវិញទៅមកបានលុះរយៈពេលរង់ចាំ ផុត ។

قَالَ: «وَ أَمَّا طَلَاقُ الْعِدَّةِ الَّذِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ" فَإِذَا أَرَادَ الرَّجُلُ مِنْكُمْ أَنْ يُطَلِّقَ امْرَأَتَهُ طَلَاقَ الْعِدَّةِ، فَلْيَنْتَظِرْ بِهَا حَتَّى تَحِيضَ وَ تَخْرُجَ مِنْ حَيْضِهَا، ثُمَّ يَطْلُقُهَا تَطْلِيقَةً مِنْ غَيْرِ جَمَاعٍ، وَ يُشْهَدُ شَاهِدَيْنِ عَدْلَيْنِ، وَ يُرَاجِعُهَا مِنْ يَوْمِهِ ذَلِكَ إِنْ أَحَبَّ، أَوْ بَعْدَ ذَلِكَ بِأَيَّامٍ، قَبْلَ أَنْ تَحِيضَ، وَ يُشْهَدُ عَلَى رَجْعَتِهَا وَ يُؤَاقِعُهَا، وَ تَكُونُ مَعَهُ حَتَّى تَحِيضَ، فَإِذَا حَاضَتْ وَ خَرَجَتْ مِنْ حَيْضِهَا طَلَّقَهَا تَطْلِيقَةً أُخْرَى مِنْ غَيْرِ جَمَاعٍ، وَ يُشْهَدُ عَلَى ذَلِكَ، ثُمَّ يُرَاجِعُهَا أَيْضاً مَتَى شَاءَ، قَبْلَ أَنْ تَحِيضَ، وَ يُشْهَدُ عَلَى رَجْعَتِهَا وَ يُؤَاقِعُهَا، وَ تَكُونُ مَعَهُ إِلَى أَنْ تَحِيضَ الْحَيْضَةَ الثَّلَاثَةَ، فَإِذَا خَرَجَتْ مِنْ حَيْضَتِهَا الثَّلَاثَةِ طَلَّقَهَا التَّطْلِيقَةَ الثَّلَاثَةَ بِغَيْرِ جَمَاعٍ، وَ يُشْهَدُ عَلَى ذَلِكَ، فَإِذَا فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ بَانَ مِنْهُ، وَ لَا تَحِلُّ لَهُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجاً غَيْرَهُ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចំណែកឯការលែងលះគ្នាតាមរយៈពេលរង់ចាំដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន ព្រះបន្ទូលថា [៦៥:១] ចូរពួកអ្នកលែងលះពួកនាងដោយគោរពរយៈពេលរង់ចាំរបស់ពួកនាង ។ ចូរពួក អ្នករាប់រយៈពេលរង់ចាំ ។ នោះគឺពេលបុរសម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោកលែងលះភរិយាខ្លួនដោយការ លែងលះតាមរយៈពេលរង់ចាំ បុរសនោះនឹងរង់ចាំជាមួយនាងលុះត្រាតែនាងមានរដូវខែហើយផុត រដូវខែនោះ ។ បន្ទាប់មកបុរសនោះលែងលះនាងដោយឥតបានរួមភេទជាមួយនាង ហើយមានសាក្សី

សុក្រិតពីរនាក់អះអាងបញ្ជាក់ ។ គេអាចត្រឡប់ទៅរកនាងវិញបានថ្ងៃនោះ បើគេមានបំណង ឬថ្ងៃក្រោយពីនោះ មុននាងមានរដូវខែ ហើយមានសាក្សីបញ្ជាក់អះអាងការវិលត្រឡប់ទៅរកនាងវិញ ហើយរួមភេទជាមួយនាង ហើយនៅជាមួយនាងលុះនាងមានរដូវខែ ។ ពេលនាងមានរដូវខែ ហើយបានផុតរដូវខែនោះ គេបានលែងលះនាងម្តងទៀត ដោយការលែងលះដោយឥតបានរួមភេទជាមួយនាង ហើយមានសាក្សីបញ្ជាក់អះអាងរឿងនេះ ។ បន្ទាប់មកគេត្រឡប់ទៅរកនាងវិញម្តងទៀត បើគេមានបំណង មុននាងមានរដូវខែ ហើយមានសាក្សីបញ្ជាក់អះអាងលើការវិលត្រឡប់មករកនាងវិញនេះនិងការរួមភេទជាមួយនាង ហើយបាននៅជាមួយនាងលុះនាងមានរដូវខែលើកទីបី ។ ដូច្នោះពេលរដូវខែទីបីរបស់នាងផុតទៅ បុរសនោះលែងលះនាងជាលើកទីបី ដោយគ្មានការរួមភេទ ហើយគេមានសាក្សីបញ្ជាក់អះអាងលើរឿងនេះ ។ កាលណាបុរសនោះធ្វើដូច្នោះ កាលនោះនាងដាច់ស្រេចពីគេហើយ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យគេជាជាមួយនាងវិញទេ ទាល់តែនាងបានរៀបការជាមួយស្វាមីផ្សេងសិន ។

قِيلَ لَهُ: فَإِنْ كَانَتْ يَمِّنُ لَا تَحِيضُ، قَالَ: «مِثْلُ هَذِهِ تُطَلَّقُ طَلَاقَ السُّنَّةِ». ** (الكافي: جزء ٦ صَفْحَة ٦٥ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٤ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨١٣)

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "បើសិនជាស្ត្រីនោះមិននៅក្នុងចំណោមស្ត្រីមានរដូវខែ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា: "នាងនឹងត្រូវលែងលះស្រដៀងនេះដែរ គឺការលែងលះតាមសូណាត៍ ។" (2 / 65 : 6) (الكافي)

***

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمَيْرِيِّ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ صَفْوَانَ، قَالَ: سَمِعْتُهُ - يَغْنِي أبا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - وَ جَاءَ رَجُلٌ فَسَأَلَهُ، فَقَالَ: إِنِّي طَلَقْتُ امْرَأَتِي ثَلَاثًا فِي مَجْلِسٍ؟ فَقَالَ: «لَيْسَ بِشَيْءٍ». ثُمَّ قَالَ: «أَمَا مَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ تَعَالَى: " يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَ أَحْصُوا الْعِدَّةَ وَ اتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَحْرُجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَ لَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ "؟» ثُمَّ قَالَ: " لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا "» ثُمَّ قَالَ: « كُلُّ مَا خَالَفَ كِتَابَ اللَّهِ وَ السُّنَّةَ فَهُوَ يُرَدُّ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَ السُّنَّةِ ». ** (قرب الإسناد : صَفْحَة ٣٠ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٥ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨١٤)

[...] សូហ្វ៍វ៉ានបានថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពោលគឺ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام មានបុរសម្នាក់បានមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ទូលបង្គំបានលែងប្រពន្ធបីដងក្នុងមួយលើក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា: "មិនបានជាការសោះ (ឥតប្រយោជន៍ទេ) ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា: "លោកមិនបានសូត្រព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ទេ [៦៥:១] ព្រះសាស្ត្រាអឺយ កាលណាពួកអ្នកលែងលះបណ្តាស្ត្រី ចូរពួកអ្នកលែងលះពួកនាងដោយគោរពរយៈពេលរង់ចាំរបស់ពួកនាង ។ ចូរពួកអ្នករាប់រយៈពេលរង់ចាំ ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៍ ព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំបណ្តេញពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកនាង ចូរកុំឲ្យពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋាន រៀរលែងតែពួកនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ មានព្រះបន្ទូលថា អ្នកមិនដឹងទេ អល់ឡោះហ្ន៍អាចឲ្យមានព្រះបញ្ជា (ស្ថានភាពផ្សេង) មួយកើតមានឡើង បន្ទាប់ពីនោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈថា "អ្វីដែលទាស់នឹងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៍ عَلَيْهِ السَّلَامُ និងព្រះសូណាត៍ ត្រូវតែបែរទៅយកតាមព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៍ عَلَيْهِ السَّلَامُ និងព្រះសូណាត៍ ។" (قرب الإسناد: 30)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْمِثَمِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: سَأَلَ الْمَأْمُونُ

الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَ لَا تَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ"، قَالَ: «يَعْنِي بِالْفَاحِشَةِ الْمُبَيَّنَةِ أَنْ تُؤْذِيَ أَهْلَ زَوْجِهَا، فَإِذَا فَعَلْتَ، فَإِنْ شَاءَ أَنْ يُخْرِجَهَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَنْقُضِيَ عِدَّتُهَا فَعَلَّ». ** (الكافي : جُزء ٦ صَفْحَة ٩٧ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٦ حَدِيث: ١٠٨١٧/٩٩)

[...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ាលី ប៊ិន យ៉ាកុបហ្វារ បានថាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់បានសួរ[អ៊ីមាំ]អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} [៦៥:១] ចូរពួកអ្នកកុំបណ្តេញពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកនាង ចូរកុំឲ្យពួកនាងចេញពីលំនៅដ្ឋាន រៀបលែងតែពួកនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង មានន័យថានាងធ្វើទុក្ខទោសជាក់គ្រួសារ ប្តីនាង ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើនាងធ្វើដូច្នោះ បុរសនោះអាចបណ្តេញនាងចេញពីផ្ទះបានមុននាងបានរង ចាំឲ្យចប់កាលកំណត់ ។" (2 /97 :6 (الكافي)

***

وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقَمِيِّ، عَنِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: فَأَخْبَرَنِي عَنِ الْفَاحِشَةِ الْمُبَيَّنَةِ الَّتِي إِذَا أَتَتْ الْمَرْأَةَ بِهَا فِي أَيَّامِ عِدَّتِهَا حَلَّ لَزَوْجِهَا أَنْ يُخْرِجَهَا مِنْ بَيْتِهِ. قَالَ: «الْفَاحِشَةُ الْمُبَيَّنَةُ هِيَ السَّخُّقُ دُونَ الرِّبَا، فَإِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا زَنَتْ وَ أُفِيمَ عَلَيْهَا الْحُدُ لَيْسَ لِمَنْ أَرَادَهَا أَنْ يَمْتَنِعَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنَ التَّرْوُجِ بِهَا لِأَجْلِ الْحَدِّ، فَإِذَا سَخَّطَتْ وَجَبَ عَلَيْهَا الرَّجْمُ، وَ الرَّجْمُ خُرْفٌ، وَ مَنْ قَدْ أَمَرَ اللَّهُ بِرَجْمِهِ فَقَدْ أَخْرَاهُ، وَ مَنْ أَخْرَاهُ فَقَدْ أَبْعَدَهُ، وَ مَنْ أَبْعَدَهُ فَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَقْرَبَهُ». ** (كمال الدين و تمام النعمة : صَفْحَة ٤٥٩ حَدِيث ٢١ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٧ حَدِيث: ١٠٨٢١ /٩٩)

[...] សាកុដ្ឋី ប៊ិន អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ អាល់-តួម្ហី បានថ្លែងតមកពី អាល់-តួអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំអំពី អំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង ប្រសិនបើស្រ្តី ប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងពេលរងចាំរបស់នាង ដែលគេអនុញ្ញាតឲ្យប្តីអាចបណ្តេញនាងចេញពីផ្ទះបាន ។" ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង គឺការរួមភេទជាមួយស្រ្តីដូចគ្នា (السَّخُّقُ) ដាច់ ឡែកពីអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។ ប្រសិនបើនាងប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ គេបានដាក់ទណ្ឌកម្មនាង តាមច្បាប់ហើយ បុគ្គលណាមួយដែលចង់រៀបការជាមួយនាងមិនអាចរារាំងការរៀបការបានទេដោយ អាស្រ័យលើមូលហេតុទណ្ឌកម្មតាមច្បាប់ ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើរួមភេទជាមួយស្រ្តី ដូចគ្នា ចាំបាច់ត្រូវចោលដុំថ្មលើនាង ។ ការចោលដុំថ្មជាការអាម៉ាស់ អ្នកណាមួយដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} បញ្ជាឲ្យចោលដុំថ្មលើ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} បំបាក់មុខអ្នកនោះ ។ អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} បានបំបាក់មុខ អ្នកនោះឃ្លាតឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ អ្នកណាមួយដែលឃ្លាតឆ្ងាយ គេមិនឲ្យអ្នកណាមួយទៅជិតអ្នកនោះ ទេ ។" (21 /459 (كمال الدين و تمام النعمة)

***

علي بن إبراهيم: في معنى الآية، قال: لا يحل لرجل أن يخرج امرأته إذا طلقها و كان له عليها رجعة من بيتها، و هي أيضا لا يحل لها أن تخرج من بيتها "إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ" و معنى الفاحشة أن تزني أو تسرق على الرجل، و من الفاحشة أيضا السلاطة على زوجها، فإن فعلت شيئا من ذلك حل له أن يخرجها. ** (تفسير القمِّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٧٤ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٧ حَدِيث: ١٠٨٢٢ /٩٩)

អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម [នៅក្នុងតាហ្វៀរតួម្ហី] ទាក់ទងនឹងអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាសុំ បានថា៖ "គេមិន អនុញ្ញាតឲ្យបុរសបណ្តេញប្រពន្ធខ្លួនចេញពីផ្ទះខ្លួនទេ ពេលណាគេលែងលះនាង ហើយគេមាន

(សិរីភាព) ត្រឡប់ទៅរកនាងវិញបាន ។ ដូចគ្នាដែលសម្រាប់នាង មិនអនុញ្ញាតឲ្យនាងចេញពីផ្ទះទេ [៦៥:] រៀបលែងតែពួកនាងបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែង អត្ថន័យរបស់ អំពើអសីលធម៌ យ៉ាងជាក់ស្តែង គឺនាងប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទឬលួចគេ ។ នៅក្នុងចំណោម "អំពើអសីលធម៌យ៉ាង ជាក់ស្តែង" គឺប្រព្រឹត្តអាក្រក់ទៅលើរូបប្តី ។ ដូច្នោះប្រសិនបើនាងធ្វើអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើទាំង នេះ គេអនុញ្ញាតឲ្យប្តីដេញនាងចេញពីផ្ទះបាន ។" (تفسير القمي 2: 374)

***

وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْمُطَلَّعَةُ تَكْتَحِلُ وَتَخْتَضِبُ وَتَطِيبُ وَتَلْبَسُ مَا شَاءَتْ مِنَ الثِّيَابِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "لَعَلَّ اللَّهَ يُجْدِثَ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا" لَعَلَّهَا أَنْ تَقَعَ فِي نَفْسِهِ فَيَرَا جَعَهَا». ** (الكافي: الجزء ٦ صَفْحَة ٩٢ حَدِيث ١٤، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٧ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٢٤)

[...] អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ}មានរចនៈថា៖ "ស្រ្តីមេម៉ាយ (លែងគ្នាពីប្តី) អាចគូសភ្នែកបាន អាច លាបពណ៌សក់បាន អាចលាបទឹកអប់បាន អាចស្លៀកសំលៀកបំពាក់ណាមួយដែលចូលចិត្តបាន ពីព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَامُ}មានព្រះបន្ទូលថា [៦៥:១] អស់ឡោះហ្ន៎អាចឲ្យមានព្រះបញ្ជា (ស្ថានភាពផ្សេង) មួយកើតមានឡើង បន្ទាប់ពីនោះ ។ នាងអាចធ្វើគេ (គឺស្វាមី) កើតមាននូវអ្វីមួយក្នុងខ្លួនដែលអាច បណ្តាលឲ្យគេត្រឡប់មករកនាងវិញ ។" (الكافي 6: 14 / 92)

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ ۚ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

២. កាលណាពួកនាងបានរង់ចាំគ្រប់រយៈពេលដែលស្របតាមច្បាប់ហើយ (ផុតរយៈពេលលែងលះ) ចូរពួកអ្នកឃាត់ឲ្យពួកនាងនៅដោយយុត្តិធម៌ ឬពួកអ្នកបែកពីពួកនាងដោយយុត្តិធម៌ ។ ចូរពួក អ្នកយកមនុស្សសុចរិតពីរនាក់ជាសាក្សីក្នុងចំណោមពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកធ្វើកសិណសាក្សីដើម្បី អស់ឡោះហ្ន៎ ។ នោះគឺការដាស់តឿនដល់បុគ្គលណាដែលមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎និងថ្ងៃ ចុងក្រោយ ។ អ្នកណាមួយដែលជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត អស់ឡោះហ្ន៎នឹងបើកផ្លូវឲ្យអ្នកនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២

علي بن إبراهيم، قوله تعالى: "فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ" يَعْنِي إِذَا انْقَضَتْ عِدَّتُهَا، إِمَّا أَنْ يَرَا جَعَهَا، وَ إِمَّا أَنْ يَفَارِقَهَا، يُطَلِّقَهَا وَ يَمْتَعَهَا، عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرُهُ، وَ عَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرُهُ. ** (تفسير القمي: الجزء ٢ صَفْحَة ٣٧٤، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٨ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٢٦)

អាលី បឺន អឺបរ៉ែហ៊ឹម [នៅក្នុងតាហ្វៀរត្រូវ បានថ្លែងថា] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎តាអុឡា [៦៥:២] កាលណាពួកនាងបានរង់ចាំគ្រប់រយៈពេលដែលស្របតាមច្បាប់ហើយ ចូរពួកអ្នកឃាត់ឲ្យពួកនាងនៅ ដោយយុត្តិធម៌ ឬពួកអ្នកបែកពីពួកនាងដោយយុត្តិធម៌ មានន័យថាកាលណានាងបានរង់ចាំគ្រប់កាល កំណត់ហើយ គេត្រឡប់ទៅរកនាងវិញក៏បាន គេបែកពីនាងក៏បាន លែងលះនាងនិងបំពេញចិត្តនាង

ដោយឲ្យចំនួនប្រាក់បន្ថែម ឬចំនួនប្រាក់ដើម ។" (374 :2 ត្រូវការ)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ رَجُلٍ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ بَعْدَ مَا عَشِيَهَا، بِشَهَادَةِ عَدْلَيْنِ. فَقَالَ: «لَيْسَ هَذَا بِطَلَاقٍ». فَقُلْتُ: لِمَ جَعَلْتُمْ فِدَاكَ، كَيْفَ طَلَاقُ السَّنَةِ؟ فَقَالَ: «يُطَلِّقُهَا إِذَا طَهَّرْتَ مِنْ حَيْضِهَا، قَبْلَ أَنْ يَعْشَاهَا، بِشَهَادَةِ عَدْلَيْنِ، كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كِتَابِهِ، فَإِنْ خَالَفَ ذَلِكَ رُدَّ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ».

[...] អាស្មម៉ាដូ ប៊ីន មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អាឡិ ណាស្ម័រ បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាឡិ អាល-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី បុរសម្នាក់ដែលលែងលះភរិយាខ្លួនក្រោយពីត្រូវសាកសួរដោយសាក្សីត្រឹមត្រូវពីរនាក់ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះមិនមែនការលែងលះទេ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ! យ៉ាងណាទៅការលែងលះតាមសូណាត្មនោះ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេលែងលះនាង កាលណានាងជ្រះស្អាតពីរដូវរំខរ ។ មុនគេសាកសួរនាងដោយសាក្សីត្រឹមត្រូវពីរនាក់ ដូចដែលអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{عز وجل} ។ ដូច្នេះប្រសិនបើវាមិនស្របគ្នាទេ ចូរបែរទៅយកតាមព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عز وجل} ។"

فَقُلْتُ لَهُ: فَإِنْ طَلَّقَ عَلَى طَهْرٍ مِنْ غَيْرِ جَمَاعٍ بِشَاهِدٍ وَ امْرَأَتَيْنِ؟ فَقَالَ: «لَا يَجُوزُ شَهَادَةُ النِّسَاءِ فِي الطَّلَاقِ، وَ قَدْ تَجُوزُ شَهَادَتُهُنَّ مَعَ غَيْرِهِنَّ فِي الدَّمِ إِذَا حَضَرَتْهُ». فَقُلْتُ: إِذَا أَشْهَدَ رَجُلَيْنِ نَاصِبَيْنِ عَلَى الطَّلَاقِ، أَمْ يَكُونُ طَلَاقًا؟ فَقَالَ: «مَنْ وُلِدَ عَلَى الْفِطْرَةِ أُجِيزَتْ شَهَادَتُهُ عَلَى الطَّلَاقِ بَعْدَ أَنْ يُعْرَفَ مِنْهُ خَيْرٌ». ** (الكافي: جزء ٦ صَفْحَة ٦٧ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٨ حَدِيث: ٩٩/١٠٨٢٧)

ខ្ញុំបានថា៖ "ប្រសិនបើគេលែងលះនាង ពេលនាងជ្រះស្អាត ដោយឥតបានរួមភេទ ដោយមានសាក្សីស្រីពីរនាក់ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនអនុញ្ញាតទេ ដែលយកស្រ្តីមកធ្វើជាកសិណសាក្សីក្នុងការលែងលះនោះ ។ អនុញ្ញាតឲ្យយកស្រ្តីមកធ្វើជាកសិណសាក្សីបានទាក់ទងនឹងឈាម បើនាងមានវត្តមាននៅទីនោះ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "ប្រសិនបើមានបុរសណាស្ម័រ (ពួកប្រឆាំង) ពីរនាក់ជាកសិណសាក្សីក្នុងការលែងលះ តើនឹងកើតជាការលែងលះបានទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលកើតមកតាមធម្មជាតិ (فطرة) គេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះធ្វើជាកសិណសាក្សីក្នុងការលែងលះបានលុះណាតែគេទទួលស្គាល់ថាអ្នកនោះជាមនុស្សល្អ ។" (6/67 :6 الكافي)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي جَبَلَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ كَتَمَ شَهَادَةً أَوْ شَهِدَهَا لِيُهْدَرَ بِهَا دَمٌ امْرِيٍّ مُسْلِمٍ، أَوْ يَرُوي مَالِ امْرِيٍّ مُسْلِمٍ، أَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لُوجْهِهُ ظِلْمَةٌ مَدَّ الْبَصْرَ، وَ فِي وَجْهِهِ كُدُوحٌ، تَعْرِفُهُ الْخَلَائِقُ بِاسْمِهِ وَ نَسَبِهِ، وَ مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُحْيِيَ بِهَا حَقَّ امْرِيٍّ مُسْلِمٍ، أَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لُوجْهِهُ نُورٌ مَدَّ الْبَصْرَ تَعْرِفُهُ الْمَلَائِكَةُ بِاسْمِهِ وَ نَسَبِهِ». ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَلَا تَرَى أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ: "وَ أَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ؟"». ** (الكافي: جزء: ٧ صَفْحَة ٣٨٠ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤٠٨ حَدِيث: ٩٩/١٠٨٢٨)

[...] អាចិ យ៉ាក្នុងហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា រិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាបិទបាំង ភ័ស្តុតាង ឬធ្វើសាក្សីដោយមានការបង្ខំឈាមមុស្លីមម្នាក់ ឬដោយមានការបាត់បង់ទ្រព្យរបស់មុស្លីម ម្នាក់ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ នៅលើមុខអ្នកនោះនឹងមានភាពងងឹតយ៉ាងឆ្ងាយដែលភ្នែកអាចមើលឃើញបាន ហើយនៅលើមុខអ្នកនោះនឹងមានស្នាមខ្វារខ្វា ។ សព្វសត្វលោកនឹងស្គាល់អ្នកនោះបានតាមឈ្មោះនិង រង្សត្រកូលគេ ។ អ្នកណាដែលធ្វើកសិណសាក្សីពិតប្រាកដដោយលើកស្ទួយសិទ្ធិរបស់មុស្លីមម្នាក់ នា ថ្ងៃជំនុំជម្រះ នៅលើមុខអ្នកនោះ នឹងមានពន្លឺចែងចាំងយ៉ាងឆ្ងាយដែលភ្នែកអាចមើលឃើញបាន ។ អស់ទេវតាអាចស្គាល់អ្នកនោះបានតាមឈ្មោះនិងរង្សត្រកូលគេ ។" អាចិ យ៉ាក្នុងហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឃើញអស់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលទេថា [៦៥:២] ចូរពួកគេធ្វើកសិណដើម្បីអស់ឡោះហ្វី ។" (الكافي 7: 1/380)

***

* عَنْهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ هَارُونَ بْنِ حَمَّوَةَ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا فَعَلَ عُمَرُ بْنُ مُسْلِمٍ فُلْتُ جَعَلْتُ فِدَاكَ أَقْبَلَ عَلَى الْعِبَادَةِ وَ تَرَكَ التَّجَارَةَ فَقَالَ وَبِحُجَّةٍ أَمَا عَلِمَ أَنَّ تَارِكَ الطَّلَبِ لَا يُسْتَجَابُ لَهُ

* [...] អាលី ប៊ិន អុប៊ុល-អុស្ស័យបានថា អាចិ អុប៊ុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានសួរខ្ញុំថា៖ "តើម្យ៉ាងម៉េច ប៊ិន មុស្លីមធ្វើអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ គាត់បានបែរ ចេញទៅរកការធ្វើសក្ការៈ ចោលការរកទទួលទាន ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អតមង្គលលើគាត់! អ្នក មិនអើពើអំពីការស្វែងរក[គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត] គេមិនឆ្លើយតបការប្តឹងស្វែងរបស់អ្នកនោះទេ ។"

إِنَّ قَوْمًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله لَمَّا نَزَلَتْ «وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا» * وَ يَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ» أَعْلَفُوا الْأَبْوَابَ وَ أَقْبَلُوا عَلَى الْعِبَادَةِ وَ قَالُوا قَدْ كُنْهِينَا

កាល[អាយ៉ាស្ត] [៦៥:២] អ្នកណាមួយដែលជឿអស់ឡោះហ្វីសីបចិត្ត អស់ឡោះហ្វីនឹងបើកផ្លូវឲ្យអ្នក នោះ ។ [៦៥:៣] ព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់អ្នកនោះតាមមធ្យោបាយនីមួយដែលគេស្មានមិនដល់ ត្រូវដាក់ចុះ មក សារកមួយក្រុមរបស់រិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានបិទទ្វារចាក់សោរ បែរទៅរកការធ្វើសក្ការៈដោយ ថា៖ "អស់ឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ហើយសម្រាប់យើង ។"

فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ مَا حَمَلَكُمْ عَلَى مَا صَنَعْتُمْ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَكْفُلُ لَنَا بِأَرْزَاقِنَا فَأَقْبَلْنَا عَلَى الْعِبَادَةِ فَقَالَ إِنَّهُ مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ عَلَيْهِمْ بِالطَّلَبِ. (الكافي : جُرء ٥ صَفْحَة ٨٤)

រិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានដឹងរឿងនេះ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ឲ្យគេទៅហៅពួកគេមកជួបព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកធ្វើបែបនេះ?" ពួកគេបានថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ! ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានធានាគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យអស់ទូលបង្គំ ។ ដូច្នេះ អស់ទូលបង្គំបានបែរទៅរកការធ្វើសក្ការៈ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាធ្វើបែបនេះ គេនឹងមិនឆ្លើយតប[ការប្តឹងស្វែងរបស់]អ្នកនោះ ទេ ។ អស់លោកមានកាតព្វកិច្ចស្វែងរក[គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត] ។" (الكافي 5: 84)

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ وَإِنَّ اللَّهَ بَلِغٌ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

៣. ព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់អ្នកនោះតាមមធ្យោបាយនីមួយដែលគេស្មានមិនដល់ ។ អ្នកណាទុកកាយថ្វាយចិត្តលើអល់ឡោះហ្ន៎ អល់ឡោះហ្ន៎គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកនោះ ។ ការពិត អល់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យព្រះគោលបំណងព្រះអង្គបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់ឲ្យមានកំណត់សម្រាប់សព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣

عَلِيٌّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْكَنَاسِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا مَنْ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام) فِي قَوْلِهِ عَزَّ ذِكْرُهُ "وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ" قَالَ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مِنْ شَيْعَتِنَا ضُعَفَاءُ لَيْسَ عِنْدَهُمْ مَا يَتَحَمَّلُونَ بِهِ إِنِّي نَا فِيَسْمَعُونَ حَدِيثَنَا وَ يَفْتَبِسُونَ مِنْ عِلْمِنَا فَيَرْحَلُ قَوْمٌ فَوْقَهُمْ وَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ وَ يُتْعَبُونَ أَبْدَانَهُمْ حَتَّى يَدْخُلُوا عَلَيْنَا فَيَسْمَعُوا حَدِيثَنَا فَيَنْقُلُونَهُ إِلَيْهِمْ فَيَعِيهِ هَؤُلَاءِ وَ تُضَيِّعُهُ هَؤُلَاءِ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ يَجْعَلُ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ لَهُمْ مَخْرَجًا وَ يَرْزُقُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُونَ

[...] មូហ្នាំម៉ាដូ អាល់-គូណាស៊ីបានថាគេបានតំណាលប្រាប់យើងយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ដែលឡើងទៅដល់ អាហ្និ អុប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} [៦៥:២] អ្នកណាមួយដែលជឿអល់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត អល់ឡោះហ្ន៎នឹងបើកផ្លូវឲ្យអ្នកនោះ ។ [៦៥:៣] ព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់អ្នកនោះតាមមធ្យោបាយនីមួយដែលគេស្មានមិនដល់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺស្ត្រីអុស្តុខ្សោយរបស់យើង ^{عليه السلام} ដែលមិនមានមធ្យោបាយដើម្បីយកវា (គឺប្រភពព័ត៌មាន) ពីយើង ^{عليه السلام} បាន (ដោយផ្ទាល់) ។ ដូច្នេះពួកគេឮហ្នាខ្លីស្រយើង ^{عليه السلام} ហើយព្យាយាមសន្សំចំណេះវិជ្ជាពីយើង ^{عليه السلام} ។ បណ្តាអ្នកដែលខ្ពស់ជាងពួកគេ [គឺ]បណ្តាអ្នកដែលបរិច្ចាគទ្រព្យខ្លួន ដែលនឿយហត់ខ្លួនដើម្បីខិតចូលជិតយើង ^{عليه السلام} ឮហ្នាខ្លីស្រយើង ^{عليه السلام} ហើយបានបញ្ជូនអ្វីៗទាំងនេះទៅឲ្យពួកគេនោះ ។ ដូច្នេះជនទាំងនោះ (គឺជនខ្សោយ) រក្សាហ្នាខ្លីស្រយើងទុក ឯជនឯទៀតបំផ្លាញពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេទាំងនេះឯងដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} បើកផ្លូវឲ្យ ព្រះអង្គ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} ផ្គត់ផ្គង់ពួកគេ[នូវហ្នាខ្លីស្រយើង]ពីប្រភពណាមួយដែលពួកគេគិតមិនដល់ពីមុន ។"

وَ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ" قَالَ الَّذِينَ يَعْشَوْنَ الْإِمَامَ إِلَى قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "لَا يُسْمِنُ وَ لَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ" قَالَ لَا يَنْفَعُهُمْ وَ لَا يُغْنِيهِمْ لَا يَنْفَعُهُمُ الدُّخُولُ وَ لَا يُغْنِيهِمُ الْمُعْوَدُ. (الكافي : جزء ٨ ، صفة ١٧٨ ، حديث ٢٠١)

អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} [៨៨:១] តើអ្នកបានដឹងរឿងព្រឹត្តិការណ៍សន្ទប់ទេ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកទាំងនេះគឺពួកដែលបានបោកប្រាស់អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} រហូតដល់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ ذِكْرُهُ} [៨៨:៧] ដែលមិនធ្វើឲ្យធាត់ធំ មិនធ្វើឲ្យបាត់ឃ្មានទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនឲ្យផលប្រយោជន៍ដល់ពួកគេទេ មិនធ្វើឲ្យពួកគេរួចផុតពីសេចក្តីត្រូវការទេ មិនឲ្យពួកគេបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាទេ ហើយមិនធ្វើឲ្យពួកគេរួចផុតពីការអង្គុយទេ (ដើម្បីសុំទាន) ។" (الكافي : 8 / 201)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْهَثَمَاءِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ السَّرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ أَرْزَاقَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُونَ، وَ ذَلِكَ أَنَّ الْعَبْدَ إِذَا لَمْ يَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ كَثُرَ دُعَاؤُهُ».** (الكافي : جزء ٥ صفحہ ٨٤ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صفحہ: ٤٠٩ حديث: ١٠٨٣٠ / ٩٩)

[...] អុលី ប៊ីន អាល់-សារី បានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្មី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្មី^{وَعَلَى} ផ្គត់ផ្គង់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពីប្រភពណាមួយដែលពួកគេស្មានមិនដល់ បារបម្រើបានបូងស្ងួងស្ងួមការទំនុកបម្រុងនោះនោះយ៉ាងញឹកញយដោយមិនដឹងថាវាមកពីទិសទីណាទេ 1" (الكافي 5: 4/84)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَالِدٍ، عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أُسْبَاطٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ الْحَلَّالِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْأَوَّلِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ"، فَقَالَ: «التَّوَكُّلُ عَلَى اللَّهِ دَرَجَاتٌ، مِنْهَا أَنْ تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ فِي أُمُورِكَ كُلِّهَا، فَمَا فَعَلَ بِكَ كُنْتَ عَنْهُ رَاضِيًا، تَعْلَمُ أَنَّه لَا يَأْلُوكَ خَيْرًا وَ فَضْلًا، وَ تَعْلَمُ أَنَّ الْحُكْمَ فِي ذَلِكَ لَهُ، فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ بِتَمْوِيزِ ذَلِكَ [إِلَيْهِ] وَ تَقِ [بِهِ] فِيهَا وَ فِي غَيْرِهَا».** (الكافي : جزء ٢ صفحہ ٥٣ حديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صفحہ: ٤٠٩ حديث: ١٠٨٣١ / ٩٩)

[...] អុលី ប៊ីន អាល់-ស្វីវីដ្ឋីបានតំណាលតមកពីអំពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ទីមួយ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{وَعَلَى} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មី^{وَعَلَى} [៦៥:៣] អ្នកណាទុកកាយថ្វាយចិត្តលើអល់ឡោះហ្មី^{وَعَلَى} អល់ឡោះហ្មីគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកនោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្មី^{وَعَلَى} មានច្រើនថ្នាក់ ។ ក្នុងចំណោមថ្នាក់នៃការទុកចិត្តទាំងនេះមានដូចជា លោកទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្មី^{وَعَلَى} ក្នុងរឿងទាំងអស់របស់លោក ។ អ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ធ្វើមកលើលោកៗត្រូវពេញចិត្តព្រះអង្គ^{وَعَلَى} លោកត្រូវដឹងថាព្រះអង្គ^{وَعَلَى} មិនបំបាត់សេចក្តីល្អនិងព្រះគុណណាមួយពីលោកទេ លោកត្រូវដឹងថាការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ក្នុងរឿងនេះជាការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ។ ដូច្នេះចូរលោកទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្មីដោយផ្ញើររឿងនេះនៅលើព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ដោយជឿជាក់ក្នុងចិត្តចំពោះព្រះអង្គ^{وَعَلَى} ទាក់ទងនឹងរឿងនេះនិងរឿងផ្សេងៗទៀត 1" (الكافي 2: 5/53)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعًا، عَنْ يَحْيَى ابْنِ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ أُعْطِيَ ثَلَاثًا لَمْ يُمْتَعْ ثَلَاثًا، مَنْ أُعْطِيَ الدُّعَاءَ أُعْطِيَ الْإِجَابَةَ، وَ مَنْ أُعْطِيَ الشُّكْرَ أُعْطِيَ الزِّيَادَةَ، وَ مَنْ أُعْطِيَ التَّوَكُّلَ أُعْطِيَ الْكِفَايَةَ».

[...] អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្មីមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាបរិច្ចាគ[វត្ថុ]បី អ្នកនោះនឹងមិនត្រូវបដិសេធមិនឲ្យបានទទួលបី[ផ្សេងទៀត]ទេ ។ អ្នកណាបរិច្ចាគការបូងស្ងួង អ្នកនោះនឹងបានទទួលចម្លើយ (សមបំណង) ។ អ្នកណាបរិច្ចាគអំណរគុណ គេនឹងបន្ថែមឲ្យអ្នកនោះ ។ អ្នកណាបរិច្ចាគសេចក្តីទុកចិត្ត គេនឹងឲ្យអ្នកនោះគ្រប់គ្រាន់ ។

[م] قَالَ: «أَتَلَوْتُ كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ“، وَ قَالَ: ”لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ“، وَ قَالَ: ”أَدْعُوْنِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ“؟» (الكافي : جُزء ٢ صَفْحَة ٥٣ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٠ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٣٢)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនសូត្រព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَ جَلَّ} ទេ [៦៥:៣] អ្នកណាទុកកាយថ្វាយចិត្តលើអស់ឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَ جَلَّ} មានព្រះបន្ទូលថា [១៤:៧] បើពួកអ្នកដឹងគុណ យើងនឹងបន្ថែមឲ្យពួកអ្នកទៀត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَ جَلَّ} មានព្រះបន្ទូលថា [៤០:៦០] ចូរពួកអ្នកបូងស្ទង់អញ អញនឹងឆ្លើយតបពួកអ្នក ។" (الكافي 2: 6/53)

وَأَلْتِي يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعَدَّتْهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلَهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾

៤. រីឯបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកអ្នកដែលមិនសង្ឃឹមថាមានរដូវ បើពួកអ្នកសង្ឃឹយ រយៈពេលរង់ចាំរបស់ពួកនាងគឺបីខែ (ឲ្យចាំបីខែមុននឹងលែងលះ) ។ ដូចគ្នាសម្រាប់បណ្តាស្ត្រីដែលពុំទាន់មានរដូវនៅឡើយ ។ បណ្តាស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះ កំណត់ពេលរបស់ពួកនាងគឺសម្រាលកូនរួច ។ អ្នកណាខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎[ដោយជឿស៊ប់ចិត្ត] អស់ឡោះហ្ន៎នឹងសម្រួលរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកនោះឲ្យអ្នកនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «عِدَّةُ الْمَرْأَةِ الَّتِي لَا يَحِضُ، وَ الْمُسْتَحَاضَةِ الَّتِي لَا تَطْهُرُ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ، وَ عِدَّةُ الَّتِي يَحِضُ وَ يَسْتَقِيمُ حَيْضُهَا ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ».

[...] អាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលកំណត់រង់ចាំរបស់ស្ត្រីដែលមិនមានរដូវខែ និងរបស់ស្ត្រីដែលមានរដូវខែដែលមិនជ្រះស្អាត[ពីរដូវខែនោះ] គឺបីខែ ។ ស្ត្រីដែលមានរដូវខែ ហើយរដូវខែរបស់ស្ត្រីនោះមានច្បាស់លាស់ កំណត់ពេលរង់ចាំរបស់នាងគឺបីគូរអ៊ូ (គឺស្អាតពីរដូវខែបីដង) ។"

وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”إِنْ ارْتَبْتُمْ“، مَا الرِّبْيَةُ؟ فَقَالَ: «مَا زَادَ عَلَى شَهْرِ فَهُوَ رِبْيَةٌ، فَلْتَعِدَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ، وَ لَتُتْرِكَ الْحَيْضَ، وَ مَا كَانَ فِي الشَّهْرِ لَمْ تَرُدِّي فِي الْحَيْضِ عَلَيْهِ ثَلَاثَ حَيْضٍ فَعِدَّتُهَا ثَلَاثَ حَيْضٍ» (الكافي : جُزء ٦ صَفْحَة ١٠٠ حَدِيث ٨ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤١١ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٣٦)

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَ جَلَّ} [៦៥:៤] បើពួកអ្នកសង្ឃឹយ អ្វីទៅសង្ឃឹយ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដែលលើសពីមួយខែ នេះគឺការសង្ឃឹយ ។ ដូច្នោះនាងរាប់រយៈរង់ចាំបីខែ តែមិនមានរដូវខែទេ ។ រដូវខែគឺមានក្នុងមួយខែមិនលើសដល់បីខែទេ ដូច្នោះកំណត់ពេលរង់ចាំរបស់នាងគឺបីរដូវខែ ។" (الكافي 6: 8/100)

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْحَامِلُ أَجْلُهَا أَنْ تَضَعَ حَمْلَهَا، وَ عَلَيْهِ نَفَقَتُهَا بِالْمَعْرُوفِ حَتَّى تَضَعَ حَمْلَهَا».* (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة ١٠٣ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١١ حَدِيث: ١٠٨٣٨ / ٩٩)

[...] អាច្និ យ៉ាត្ថិហារ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះ កាលកំណត់រង់ចាំរបស់នាងគឺឲ្យនាងសម្រាលកូនរួច ឯការចាយវាយជាបន្តករបស់បុរស ព្រមទាំងប្រព្រឹត្តល្អលើរូបនាងរហូតដល់នាងសម្រាលកូនរួច ។" (الكافي 6: 1/103)

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

៥. នោះគឺព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គបានលើកឲ្យពួកអ្នកដឹង ។ អ្នកណាខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎[ដោយជឿស៊ីបចិត្ត] អស់ឡោះហ្ន៎នឹងលុបបណ្តាអំពើអាក្រក់របស់អ្នកនោះឲ្យអ្នកនោះ ព្រះអង្គពង្រីករង្វាន់ឲ្យអ្នកនោះ ។

أَسْكُوهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُمْ لِضَيِّقُوا عَلَيْهِمْ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُم فَاسْتَرْضِعْ لَهُنَّ الْآخَرَ ﴿٦﴾

៦. ចូរពួកអ្នកឲ្យពួកនាង (បណ្តាស្រ្តីលែងលះ) ស្នាក់នៅនាលំនៅដ្ឋានពួកអ្នក តាមសមត្ថភាពពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំព្យាបាទពួកនាងបណ្តាលឲ្យពួកនាងលំបាក ។ បើពួកនាងមានផ្ទៃពោះ ចូរពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ពួកនាងលុះត្រាពួកនាងបានសម្រាលកូនរួច ។ បើពួកនាងបំបៅកូនឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកប្រគល់ថ្លៃឈ្នួលឲ្យពួកនាង ចូរពួកអ្នកពិភាក្សាគ្នាដោយស្របតាមគន្លងធម៌ ។ បើពួកអ្នកមិនស្របមតិគ្នាទេ ចូររកមេដោះដេរៀងឲ្យកូន ។

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

៧. បុគ្គលណាដែលមានទ្រព្យធនចូរចាយវាយតាមទំហំទ្រព្យធនរបស់ខ្លួន ។ រីឯបុគ្គលណាដែលមានទ្រព្យធនស្លឹចស្លើង ចូរបុគ្គលនោះចាយវាយតាមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យបុគ្គលនោះចុះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ដាក់បន្ទុកលើអ្នកណាមួយតាមតែអ្វីដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យអ្នកនោះទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យងាយស្រួលបន្ទាប់ពីលំបាក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៥-៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنْدِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا طَلَّقَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ وَ هِيَ حُبْلَى، أَنْفَقَ عَلَيْهَا حَتَّى تَضَعَ حَمْلَهَا، فَإِذَا وَضَعَتْهُ أَعْطَاهَا أَجْرَهَا وَ لَا يُضَارُّهَا إِلَّا أَنْ يَجِدَ مَنْ هِيَ أَنْحَصُ أَجْرًا مِنْهَا، فَإِنْ رَضِيَتْ بِذَلِكَ الْأَجْرِ فَهِيَ أَحَقُّ بِإِنْبِهَا حَتَّى تَقْطِعَهُ».* (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة

١٠٣ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١١ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٣٩

[...] អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "បើបុរសណាដែលលះស្រ្តីពេលនាងមានផ្ទៃពោះ នាងមានសិទ្ធិចាយវាយរហូតដល់នាងសម្រាលកូនរួច ។ ពេលនាងសម្រាលកូនរួចហើយ នឹងមានរង្វាន់សម្រាប់នាង បុរសនោះមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអាក្រក់លើរូបនាងទេ រៀបលែងតែបុរសនោះមានលទ្ធភាពស្អប់ស្អើងដើម្បីផ្តល់រង្វាន់ឲ្យនាង ។ ដូច្នេះបើនាងរីករាយនឹងរង្វាន់នាង នាងសក្តិសមសម្រាប់កូននាងរហូតដល់នាងផ្តាច់ដោះវា ។" (2 / 103 : 6) (الكافي)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنِ الْحَلِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا يُضَارُّ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ إِذَا طَلَّقَهَا فَيُضَيِّقُ عَلَيْهَا حَتَّى تَنْتَقِلَ قَبْلَ أَنْ تَنْقَضِيَ عِدَّتُهَا، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ نَهَى عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: "وَأَلَّا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ"».* (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة ١٢٣ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٢ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٤٠)

[...] អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "បុរសមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអាក្រក់លើភរិយាខ្លួនទេ បើគេលែងលះនាង គេនឹងធ្វើឲ្យនាងនៅក្នុងស្ថានភាពលំបាក បណ្តាលឲ្យនាងចាកចេញមុនផុតកំណត់ពេលរង់ចាំ ព្រោះអស់ឡោះហ្គ័រ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានហាមប្រព្រឹត្តបែបនេះ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះបន្ទូលថា [៦៥:៦] ចូរពួកអ្នកកុំព្យាបាទពួកនាងបណ្តាលឲ្យពួកនាងលំបាក ។" (1 / 123 : 6) (الكافي)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُفْسَقْ بِمَا آتَاهُ اللَّهُ"، قَالَ: «إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى امْرَأَتِهِ مَا يُقِيمُ ظَهْرَهَا مَعَ الْكِسْوَةِ، وَ إِلَّا فُرِقَ بَيْنَهُمَا».* (تفسير القمِّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٧٥ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٢ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٤١)

[...] អាប៊ូ បាស្មៀរបានវាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [៦៥:៧] រីងបុគ្គលណាដែលមានទ្រព្យធនស្អប់ស្អើង ចូរបុគ្គលនោះចាយវាយតាមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គ័របានប្រទានឲ្យបុគ្គលនោះចុះ ។ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ពេលដែលបុរសចាយវាយលើភរិយាខ្លួន គឺអ្វីដែលគេគ្របដណ្តប់ឲ្យនាងដោយសំលៀកបំពាក់ ពុំនោះទេពួកគេបែកគ្នា ។" (تفسير القمِّي 2: 375)

***

علي بن إبراهيم: في قوله تعالى: "أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجُوهِكُمْ"، قال: المطلقة التي لزوجها عليها رجعة، لها عليه سكنى و نفقة ما دامت في العدة، فإن كانت حاملا يُنفق عليها حتى تضع حملها.* (تفسير القمِّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٧٤ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٢ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٤٤)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉េហ៊ីមមានប្រសាសន៍ [នៅក្នុងតាហ្វៀរត្តម្មី] អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រតាមឡា [៦៥:៦] ចូរពួកអ្នកឲ្យពួកនាងស្នាក់នៅនាលំនៅដ្ឋានពួកអ្នកតាមសមត្ថភាពពួកអ្នក ថា៖ "ស្រ្តីលែងលះ

ដែលប្តីមានសិទ្ធិវិលត្រឡប់វិញ នាងមានសិទ្ធិជ្រកអាស្រ័យនិងចាយវាយដរាបណានាងនៅក្នុងកាល
កំណត់រង់ចាំ ។ បើនាងមានផ្ទៃពោះបុរសត្រូវទទួលបន្ទុកវាចាយលើរូបនាងទាល់តែនាងសម្រាល
កូនរួច ។" (تفسير القمي 2: 374)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عِمْرَانَ السَّقْمَاءِ، عَنْ رَبِيعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
الْبَصْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ رَجُلٍ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ وَ هِيَ حُبْلَى، وَ كَانَ فِي بَطْنِهَا اثْنَانِ، فَوَضَعَتْ وَاحِدًا وَ
بَقِيَ وَاحِدٌ. فَقَالَ: «تَبِيُّ بِالْأَوَّلِ، وَ لَا تَحِلُّ لِلْأَزْوَاجِ حَتَّى تَضَعَ مَا فِي بَطْنِهَا». ** (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة ٨٢ حَدِيث ١٠ ،
البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٨٤٦)

[...] អាប់ខុលពោះហ្នាំម៉ាន ប៊ិន អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ អាល់-បាស្តូរី [បានរាយការណ៍]តមកពី អាចូ
អាប់ខុលឡោះហ្នាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសលែងលះភរិយាដែលមានផ្ទៃពោះកូនភ្លោះ
សម្រាលហើយមួយ តែនៅសល់មួយទៀត ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែនថា៖ "នាងបានដាច់ស្រឡះពីកូន
មួយហើយ មិនអនុញ្ញាតឲ្យនាងរៀបការទេ ទាល់តែនាងសម្រាលកូនមួយទៀតរួចសិន ។"
(الكافي 6: 82 / 10)

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكَرًا ﴿٨﴾

៨. មានស្រុកច្រើនបានប្រទូសប្រឆាំងព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួន និងបណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់
ព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះយើងបានជំនុំជម្រះស្រុកទាំងនោះដោយការជំនុំជម្រះតឹងរឹង ។ យើងបានធ្វើ
ទណ្ឌកម្មពួកគេដោយទណ្ឌកម្មគួរឲ្យខ្លាច ។

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾

៩. ស្រុកទាំងនោះបានភ្ញាក់រន្ធដល់អាត្រាកនៃអំពើរបស់ខ្លួន ។ លទ្ធផលចុងក្រោយនៃអំពើរបស់ពួក
គេគឺការខាតបង់ ។

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

១០. អល់ឡោះហ្នាំបានត្រៀមទណ្ឌកម្មតឹងរឹងសម្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្នាំ
[ដោយជឿស៊ីចំចិត្ត] បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញាដែលមានសទ្ធាអធិយ ។ អល់ឡោះហ្នាំបានប្រទានចុះ
មកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំលឹកម្នាក់

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ
رِزْقًا ﴿١١﴾

១១. ព្រះសាសនៈទូតមួយរូបដែលសូត្របណ្តាព្រះឱដ្ឋារជាក់ច្បាស់របស់អល់ឡោះហ្នាំ ឲ្យពួកអ្នកជ្រាប
ដើម្បីនឹងស្រង់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អចេញពីភាពងងឹតទៅរកពន្លឺ ។ អ្នកណាមាន

សទ្ទាចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រនិងធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្សនិង
ប្រព្រឹត្តដើម្បីមូលហេតុអល់ឡោះហ្វ័រ] អល់ឡោះហ្វ័រនឹងឲ្យអ្នកនោះចូលសួរសួគ៌ដែលមានបណ្តា
ស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ឲ្យស្ថិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វ័របានធានាឲ្យ
អ្នកនោះនូវគ្រឿងទំនុកបម្រុងដ៏ប្រណិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨-១១

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "و كَأَيِّنْ مِنْ قَوْمٍ" قَالَ: أَهْلُ قَوْمِيَّةٍ "عَنْتَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَ رُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاَهَا حِسَاباً شَدِيداً وَ عَذَّبْنَاَهَا
عَذَاباً نُكْرًا". قَوْلُهُ تَعَالَى: "قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا" قَالَ: ذِكْرٌ: اسْمُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). قَالُوا: نَحْنُ أَهْلُ
الدِّكْرِ. ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفحة ٣٧٥، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صفحة: ٤١٣ حديث: ١٠٨٤٧/٩٩)

អាាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភូមិ] មានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ័រតាមអាឡា
[៦៥:៨] មានស្រុកជាច្រើន ថា: "ពួកអ្នកស្រុក ដែលបានប្រទូសប្រឆាំងព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួន
និងបណ្តាព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះយើងបានជំនុំជម្រះស្រុកទាំងនោះដោយការជំនុំជម្រះ
តឹងរឹង ។ យើងបានធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេដោយទណ្ឌកម្មគួរឲ្យខ្លាច ។" ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{تعالى} [៦៥:១០]
អល់ឡោះហ្វ័របានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពួកម្នាក់ [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតមួយរូប ។
លោកបានថា: "ស៊ុក្រ ឬ ស៊ុក្រៀរ (ذِكْرٌ) ជាព្រះនាមមួយរបស់រស្មីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلى الله عليه وآله} ។ ព្រះសន្តិសុខទាំង
អស់ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា: "យើង ^{عليه السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليه السلام} របស់ព្រះកម្រើនរំពួក (أهل الدِّكْرِ) ។"
(تفسير القمّي 2: 375)

***

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادَوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ، وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ
عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ فِي حَدِيثٍ مَجْلِسِ الْمَأْمُونِ، قَالَ: «الدِّكْرُ:
رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ نَحْنُ أَهْلُهُ، وَ ذَلِكَ بَيِّنٌ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَيْثُ يَقُولُ فِي سُورَةِ الطَّلَاقِ: "فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا" يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ "». قَالَ: «فَالدِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ)، وَ نَحْنُ أَهْلُهُ».** (عيون أخبار الرضا (عليه السلام): جزء ١ صفحة ٢٣٩ حديث ١، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥
صفحة: ٤١٣ حديث: ١٠٨٤٨ / ٩٩)

[...] អាាល់-វីដ្ឋី ^{صلى الله عليه وآله} មានវចនៈនៅក្នុងសម័យប្រជុំជាមួយអាាល់-ម៉ាក់មូនថា: "ព្រះកម្រើនរំពួក (الدِّكْر) គឺ
រស្មីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلى الله عليه وآله} ឯរូបយើង ^{عليه السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليه السلام} (គឺគ្រួសារ) របស់ព្រះកម្រើនរំពួកនេះ ព្រះ
កម្រើនរំពួកនេះឯងដែលគេ ^{عزَّ} បានចែងបំភ្លឺនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអល់ឡោះហ្វ័រ ^{عزَّ} ក្នុងសូរ៉េ: តួ អាត្ម-
ត្រីឡាត្រី [៦៥:១០] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្វ័រ បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញាដែលមានសទ្ទាអើយ ។
អល់ឡោះហ្វ័របានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពួកម្នាក់ [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតមួយរូប
ដែលសូត្របណ្តាព្រះឱដ្ឋារជាក់ច្បាស់របស់អល់ឡោះហ្វ័រឲ្យពួកអ្នកជ្រាប ។" ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} មានវចនៈថា:
"ដូច្នោះព្រះកម្រើនរំពួកគឺរស្មីលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلى الله عليه وآله} ឯយើង ^{عليه السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក
នេះ ។" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1 / 239: 1)

***

ابْنُ أَبِي عُبَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادُوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، قَالَ: حَضَرَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَجْلِسَ الْأَمَامُونِ مَرَّةً وَ قَدْ اجْتَمَعَ فِي مَجْلِسِهِ جَمَاعَةٌ مِنْ عُلَمَاءِ الْعِرَاقِ وَ حُرَّاسَانَ، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ فِيهِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: "فَسْتَعْلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ" فَتَحْنُ أَهْلَ الذِّكْرِ، فَاسْأَلُونَا إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».

អ៊ីបនូ បាបាវីហ្ម័បានថ្លែង [...] តមកពី អាល់-រីយ៉ាស ប៊ិន អាល់-ស្វលត ថា អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅ ក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាល់-ម៉ាក្កូមូននៅឯស្រុកម៉ារូ ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនោះមានអ្នកប្រាជ្ញអ៊ីរ៉ាក់និងអ្នកប្រាជ្ញ តំបន់យូរ៉េសាន ។ ហ្វាខ្លឹស្ម័បានថ្លែងត្រង់អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} របស់ព្រះកម្រើនរំពូក (أهل الذِّكْرِ) ដែលអល់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{عز وجل} ថា៖ [១៦:៤៣] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរកុលដ្ឋានព្រះកម្រើនរំពូកទៅបើពួកអ្នកមិនដឹងទេនោះ ។ ដូច្នេះយើង ^{عليهم السلام} គឺព្រះ រាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} របស់ព្រះកម្រើនរំពូក អស់លោកត្រូវសាកសួរយើង ^{عليهم السلام} បើអស់លោកមិនដឹង ។"

فَقَالَتِ الْعُلَمَاءُ: إِنَّمَا عَنَى اللَّهُ بِذَلِكَ الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى. فَقَالَ أَبُو الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ هَلْ يَجُوزُ ذَلِكَ؟ إِذَنْ يَدْعُونَا إِلَى دِينِهِمْ، وَ يَقُولُونَ: هُوَ أَفْضَلُ مِنْ دِينِ الْإِسْلَامِ».

ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានថា៖ "តែអល់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថានេះគឺពួកយ៉ាហ្វិឌ័និងពួកគ្រិស្តនោះទេ ។" អាច្និ អាល់-ហ្វាសាន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ! តើអាចដូច្នេះ កើតទេ ? ដូច្នេះគេហៅយើងទៅចូលសាសនាពួកគេ ព្រោះពួកគេនឹងថាសាសនាពួកគេល្អប្រសើរជាង សាសនាអ៊ីស្លាម !"

فَقَالَ الْأَمَامُونَ: فَهَلْ عِنْدَكَ فِي ذَلِكَ شَرْحٌ بِجِلَافٍ مَا قَالُوا، يَا أَبَا الْحُسَيْنِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَعَمْ، الذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ نَحْنُ أَهْلُهُ، وَ ذَلِكَ بَيِّنٌ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى حَيْثُ يَقُولُ فِي سُورَةِ الطَّلَاقِ: "فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ" فَالذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ أَهْلُهُ».

1/228 :1, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 426**

អាល់-ម៉ាក្កូមូនបានថា៖ "អាច្និ អាល់-ហ្វាសាន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចអធិប្បាយបានទេថាសម្តី ពួកគេនោះខុសគ្នាត្រង់ណាខ្លះ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បាន ។ ព្រះកម្រើនរំពូក (الذِّكْر) គឺ រិស្វលុលឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} យើង ^{عليهم السلام} គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} របស់ព្រះកម្រើនរំពូកនេះ ។ សេចក្តីអធិប្បាយ របស់រឿងនោះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលក្នុងសូរ៉េត្ត អាល់-ត្ថិលាក្កថា៖ [៦៥:១០] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្ម័ បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញាដែលមានសទ្ធា អើយ ។ អល់ឡោះហ្ម័បានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពូកម្នាក់ [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូត មួយរូបដែលសូត្របណ្តាព្រះឱដ្ឋារជាក់ច្បាស់របស់អល់ឡោះហ្ម័ឲ្យពួកអ្នកជ្រាប ។ ដូច្នេះព្រះកម្រើន រំពូកគឺរិស្វលុលឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ឯរូបយើង ^{عليهم السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} របស់ព្រះកម្រើនរំពូកនេះ ។"

(1/228 :1 (عليه السلام) الرضا (عيون أخبار الرضا 16:43-44

***

ابن شهر آشوب: عن ابن عباس، في قوله تعالى: "ذِكْرًا * رَسُولًا" النبي ذكره من الله، و علي ذكر من محمد (صلى الله عليه و آله)، كما قال الله: وَ إِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَ لِقَوْمِكَ. * (المناقب : جزء ٣ صَفْحَة ٩٧ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٤ حديث: ١٠٨٤٩ / ٩٩)

[...] អ៊ុបនូ អាប់បាស់បានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុតាអុឡា [៦៥:១០] ព្រះកម្រើនរំពួក [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូត ថា៖ "ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះកម្រើនរំពួកមកពីអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} ឯអុលី ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ជាព្រះកម្រើនរំពួកមកពីមូហាំម៉ាដ្លុ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ដូចនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុតា [៤៣:៤៤] ការពិតនេះគឺ ព្រះកម្រើនសម្រាប់អ្នកនិងប្រជាជាតិអ្នក ។" (المناقب 3: 97)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

១២. អល់ឡោះហ្វ្លុតាអុឡាជាអ្នកបង្កើតមេឃទាំងប្រាំពីរ និងផែនដីស្រដៀងមេឃនោះដែរ ។ ព្រះបញ្ជាចុះមក (តែងតាំងឡើង) ឯពួកវាទាំងអស់នោះ (រវាងមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីទាំងឡាយ) ដើម្បីនឹងឲ្យ ពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្វ្លុតាមានព្រះសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ថាអល់ឡោះហ្វ្លុតាប្តាប់សព្វសារពើ ក្នុងព្រះញាណបារមីព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ". فَقَالَ: هِيَ «مُحَبَّوَكَّةٌ إِلَى الْأَرْضِ»، وَ شَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ. فَقُلْتُ: كَيْفَ تَكُونُ مُحَبَّوَكَّةً إِلَى الْأَرْضِ، وَ اللَّهُ يَقُولُ: "رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِعَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا"؟ فَقَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! أَلَيْسَ اللَّهُ يَقُولُ: "بِعَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا"؟». قُلْتُ: بَلَى. فَقَالَ: «تَمَّ عَمَدٌ وَ لَكِنَّ لَا تَرَوْنَهَا».

[...] អុលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ុប្តីមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្វ្លុតាសេនី ប៊ិន ខ្ញុំលីដូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វ្លាសាន់ អាល់-រីដ្លី ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} [៥១:៧] [អញសូមសួរ]ចំពោះមេឃដែលពេញដោយ ជួរ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "វាក្តាប់មកឯផែនដី ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានជៀតម្រាមដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ឲ្យ ជិតគ្នា ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើវាក្តាប់មកលើផែនដីដូចម្តេចទៅ អល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} មានព្រះបន្ទូលថា [១៣:២] អល់ឡោះហ្វ្លុតាអុឡាជាអ្នកលើកមេឃឡើងដោយឥតមានសសរដែលពួកអ្នកអាចមើលឃើញ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} ! តើអល់ឡោះហ្វ្លុតា ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} មិនមាន ព្រះបន្ទូលទេថា ឥតមានសសរដែលពួកអ្នកអាចមើលឃើញ?" ខ្ញុំបានថា៖ "មែនហើយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "វាមានសសរ តែអស់លោកមើលសសរទាំងនោះមិនឃើញទេ ។"

فُلْتُ: كَيْفَ ذَلِكَ، جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ؟ قَالَ: فَبَسَطَ كَفَّهُ الْيُسْرَى، ثُمَّ وَضَعَ الْيَمْنَى عَلَيْهَا، فَقَالَ: «هَذِهِ أَرْضُ الدُّنْيَا، وَ السَّمَاءُ الدُّنْيَا فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الثَّانِيَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا، وَ السَّمَاءُ الثَّانِيَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الثَّالِثَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الثَّانِيَةِ، وَ السَّمَاءُ الثَّالِثَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الرَّابِعَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الثَّالِثَةِ، وَ السَّمَاءُ الرَّابِعَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الْخَامِسَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ، وَ السَّمَاءُ الْخَامِسَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ السَّادِسَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الْخَامِسَةِ، وَ السَّمَاءُ السَّادِسَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ السَّابِعَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ السَّادِسَةِ، وَ السَّمَاءُ السَّابِعَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងម៉េចទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រដាងដៃឆ្វេង ដាក់ដៃស្តាំព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើដៃឆ្វេង ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺដីលោកនេះនិងមេឃលោកនេះ ឯខាងលើគឺដោម ។ ដីទីពីរនៅពីលើមេឃលោកនេះ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីពីរ ។ ដីទីបីនៅពីលើមេឃទីពីរ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីបី ។ ដីទីបួននៅពីលើមេឃទីបី មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីបួន ។ ដីទីប្រាំនៅពីលើមេឃទីបួន មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំ ។ ដីទីប្រាំមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំមួយ ។ ដីទីប្រាំពីរនៅពីលើមេឃទីប្រាំមួយ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំពីរ ។

وَ عَرْشُ الرَّحْمَنِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَوْقَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ" طَبَاقًا "وَ مِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ" فَأَمَّا صَاحِبُ الْأَمْرِ فَرَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ الْوَصِيُّ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَنْتُمْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، فَإِنَّمَا يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ السَّمَاءِ مِنْ بَيْنِ السَّمَاءَاتِ وَ الْأَرْضِينَ». فُلْتُ: فَمَا تَحْتَنَا إِلَّا أَرْضٌ وَاحِدَةٌ؟ فَقَالَ: «مَا تَحْتَنَا إِلَّا أَرْضٌ وَاحِدَةٌ، وَ إِنَّ السَّمَاءَ لَهُنَّ فَوْقَنَا». ** (تفسير القمي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٨)

ព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី នៅពីលើមេឃទីប្រាំពីរ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} [៦៥:១២] អស់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះអ្នកបង្កើតមេឃទាំងប្រាំពីរ ជាស្រទាប់ៗ (ជាជាន់ៗ) និងផែនដីស្រដៀងមេឃនោះដែរ ។ ព្រះបញ្ជាចុះមកឯពួកវាទាំងអស់នោះ ។ រីឯម្ចាស់នៃព្រះរាជបញ្ជាគឺវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងព្រះឧត្តរាធិការ ^{عَلَيْهِمُ وَسَلَّمَ} (គឺអ្នកស្នង) បន្ទាប់ពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} បិតនៅលើផ្ទៃផែនដី ។ ព្រះរាជបញ្ជាចុះមកលើព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ពីលើមេឃ មកពីលើមេឃទាំងប្រាំពីរនិងផែនដីទាំងប្រាំពីរ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពុំមានអ្វីទេនៅពីក្រោមយើង ក្រៅពីផែនដីមួយ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានអ្វីទេនៅពីក្រោមយើង ក្រៅពីផែនដីមួយ និងផែនដីប្រាំមួយទៀតនៅពីលើយើង ។"

(تفسير القمي : 2 : 328)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي جَرَّانَ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ خَلْفِ بْنِ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدِ الْهَاشِمِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ جَاءَتْ زَيْنَبُ الْعَطَارَةُ الْخَوْلَاءُ إِلَى نِسَاءِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) وَ بَنَاتِهِ وَ كَانَتْ تَبِيعُ مِنْهُنَّ الْعِطْرَ فَجَاءَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) وَ هِيَ عِنْدَهُنَّ فَقَالَ إِذَا أَتَيْتَنَا طَابَتْ بِيُوتُنَا فَقَالَتْ بِيُوتُكَ بِرِيحِكَ أَطِيبُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِذَا بَعْتَ فَأَحْسِنِي وَ لَا تُعْشِي فَإِنَّهُ أَتَمِّي وَ أَبْقَى لِلْمَالِ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَتَيْتُ بِشَيْءٍ مِنْ بَيْعِي وَ إِنَّمَا أَتَيْتُ أَسْأَلُكَ عَنْ عَظْمَةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ جَلَّ جَلَّ اللَّهُ سَأَحْدِثُكَ عَنْ بَعْضِ ذَلِكَ

មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ាស្ត្រយ៉ា [...] អាល់-ហ្វាស្ត្រ ប៊ិន វ៉ាស្ត្រ អាល់-ហ្វាស្ត្រ មីបានតំណាលថា អាប៊ូ

អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ស្រែណាប់អ្នកលក់ទឹកអប់តែងតែមកលក់ទឹកអប់ឲ្យមហេសីនិង
 បុត្រីព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ ។ ព្រះសាស្តា عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ មកដល់ពេលគាត់នៅទីនោះ ។ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ មានព្រះវចនៈថា៖
 "អ្នកនាំក្លិនក្រអូបមកផ្ទះយើង ។" ស្រែណាប់បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ អើយ ផ្ទះព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ
 មានក្លិនក្រអូបជាងគេ ដោយសារក្លិនព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ !" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ មានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកលក់ ចូរ
 លក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កុំបោកព្រោះវាជាការគោរពសាសនានិងជាការការពារទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្រសើរ
 បំផុត ។" ស្រែណាប់បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ អើយ ខ្ញុំម្ចាស់មិនមកលក់អ្វីទេ តែខ្ញុំម្ចាស់មកសួរ
 ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ អំពីព្រះឧត្តមភាពរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ ។" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوាលِدَاتُ មានព្រះវចនៈថា៖ "សេចក្តីរុងរឿងជា
 ព្រះវិរោចនៈភាពមួយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ ។ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ នឹងប្រាប់អ្នកខ្លះ ។"

ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذِهِ الْأَرْضَ بَيْنَ عَلَيْهِمَا عِنْدَ الَّتِي تَحْتَهَا كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ وَ هَاتَانِ بَيْنَ فِيهِمَا وَ مَنْ عَلَيْهِمَا عِنْدَ الَّتِي تَحْتَهَا كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ وَ النَّالِئَةُ حَتَّى انْتَهَى إِلَى السَّابِعَةِ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ مِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ وَ السَّبْعُ الْأَرْضِينَ بَيْنَ فِيهِنَّ وَ مَنْ عَلَيْهِنَّ عَلَى ظَهْرِ الدِّيَكِ كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ وَ الدِّيَكُ لَهُ جَنَاحَانِ جَنَاحٌ فِي الْمَشْرِقِ وَ جَنَاحٌ فِي الْمَغْرِبِ وَ رِجْلَاهُ فِي النَّحُومِ وَ السَّبْعُ وَ الدِّيَكُ بَيْنَ فِيهِ وَ مَنْ عَلَيْهِ عَلَى الصَّخْرَةِ كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ

ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ មានព្រះវចនៈថា៖ "ផែនដីនេះនិងអស់បុគ្គលនៅលើវា បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីក្រោមវា
 ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទាំងពីរនេះនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងអ្វីៗនៅលើវា
 បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីក្រោមវា ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទីបីរហូតដល់ទី
 ប្រាំពីរ ។" ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ សូត្រអាយ៉ាស្តុនេះគឺ៖ [៦៥:១២] អល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះអ្នកបង្កើតមេឃទាំងប្រាំពីរ
 និងផែនដីស្រដៀងមេឃនោះដែរ ។ ផែនដីទីប្រាំពីរនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងអ្វីៗដែលមាននៅ
 ពីលើវានោះ នៅពីលើខ្ពង់មាន់ឈ្មោល ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មាន់ឈ្មោល
 នោះមានស្លាបពីរ ស្លាបមួយនៅឯទិសខាងកើត មួយទៀតនៅឯទិសខាងលិច ជើងវានៅឯជាយ
 ទិសនោះ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោលនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងនៅលើផែនដីទាំងនេះ និងអ្វីៗ
 នៅលើមាន់ឈ្មោលនោះ នៅលើសិលាមួយ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។

وَ الصَّخْرَةُ بَيْنَ فِيهَا وَ مَنْ عَلَيْهَا عَلَى ظَهْرِ الْحُوتِ كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ وَ السَّبْعُ وَ الدِّيَكُ وَ الصَّخْرَةُ وَ الْحُوتُ وَ الْبَحْرُ الْمُظْلِمُ عَلَى الْهَوَاءِ الدَّاهِبِ كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ وَ السَّبْعُ وَ الدِّيَكُ وَ الصَّخْرَةُ وَ الْحُوتُ وَ الْبَحْرُ الْمُظْلِمُ وَ الْهَوَاءُ عَلَى الثَّرَى كَحَلْقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قَيٍّ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ مَا تَحْتَ الثَّرَى ثُمَّ انْقَطَعَ الْحَبْرُ عِنْدَ الثَّرَى

សិលានោះនិងអ្វីដែលនៅក្នុងវានិងអ្វីៗនៅពីលើវានោះ នៅពីលើខ្ពង់ត្រីបាឡែន ដូចចិញ្ចៀនដែលគេ
 ចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែននិងអ្វីដែលនៅក្នុងអ្វីៗទាំង
 អស់នេះនិងអ្វីនៅពីលើអ្វីៗទាំងនោះ នៅលើមហាសាគរងងឹតមួយ ដូចចិញ្ចៀនដែលចោលទៅក្នុងវាល
 ខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែននិងមហាសាគរងងឹតនោះ នៅលើលម្អ
 អាកាស ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោល សិលា ត្រី
 បាឡែន មហាសាគរងងឹតនិងអាកាសនោះ នៅលើដី (الثرى) ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាល

ខ្សាច់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ សូត្រអាយ៉ាស៊ុនេ: [២០:៦] សព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃ ទាំងឡាយ សព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដី សព្វសារពើដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះ: និងសព្វ សារពើដែលមាននៅក្រោមដី ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ដំណឹងបានចប់ត្រង់និយាយដល់ "ដី" ។

وَالسَّيِّعِ وَالذَّيْبِكِ وَالصَّخْرَةِ وَالْحُوتِ وَالْبَحْرِ الْمُظْلَمِ وَالْهَوَاءِ وَالتَّرى بِمَنْ فِيهِ وَمَنْ عَلَيْهِ عِنْدَ السَّمَاءِ الْأُولَى كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذَا كُلُّهُ وَ سَمَاءِ الدُّنْيَا بِمَنْ عَلَيْهَا وَمَنْ فِيهَا عِنْدَ الَّتِي فَوْقَهَا كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَاتَانِ السَّمَاءِ إِنِ وَمَنْ فِيهِمَا وَمَنْ عَلَيْهَا عِنْدَ الَّتِي فَوْقَهُمَا كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذِهِ الثَّلَاثُ بِمَنْ فِيهِنَّ وَمَنْ عَلَيْهِنَّ عِنْدَ الرَّابِعَةِ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ حَتَّى انْتَهَى إِلَى السَّابِعَةِ

ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មានឈ្មោះ សិលា ត្រីបាឡែន មហាសាគររាងដីត អាកាសនិងដីនោះនិងអ្វីៗដែល មាននៅក្នុងនិងលើនោះ: បើប្រៀបនឹងមេឃ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ អស់ទាំង នេះនិងមេឃផែនដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅលើវានិងក្នុងវា បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅលើវា ដូចចិញ្ចៀន ដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងពីរនេះ: អ្វីៗដែលមាននៅក្នុងមេឃទាំងពីរនេះ: និងអ្វីៗ ដែលមាននៅលើមេឃទាំងពីរនេះ: បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅលើមេឃទាំងពីរនេះ: ដូចចិញ្ចៀនដែលគេ ចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទាំងបីនេះ: ជាមួយអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវាទាំងបីនេះនិងអ្វីនៅលើវាទាំងបី នេះ: បើប្រៀបនឹងមេឃទីបួន ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ [ដូចនេះដែរ]លុះដល់មេឃ ទីប្រាំពីរ ។

وَهُنَّ وَمَنْ فِيهِنَّ وَمَنْ عَلَيْهِنَّ عِنْدَ الْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذِهِ السَّيِّعِ وَالْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ عِنْدَ جِبَالِ الْبَرْدِ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ وَ يُنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرْدٍ وَ هَذِهِ السَّيِّعِ وَالْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ وَ جِبَالِ الْبَرْدِ عِنْدَ الْهَوَاءِ الَّذِي نَحَارُ فِيهِ الْقُلُوبُ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذِهِ السَّيِّعِ وَالْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ وَ جِبَالِ الْبَرْدِ وَالْهَوَاءِ وَ حُجُبِ الثُّورِ

អ្វីៗទាំងនេះនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងអ្វីៗទាំងនេះនិងអ្វីៗនៅលើអ្វីៗទាំងនេះ: បើប្រៀបនឹងមហាសាគរ ដែលកំបាំងពីភ្នែកប្រជានិករនៃផែនដី ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងប្រាំពីរ នេះនិងមហាសាគរកំបាំង បើប្រៀបនឹងភ្នំត្រជាក់ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះ អង្គ ﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស៊ុនេ: [២៤:៤៣] ព្រះអង្គធ្វើឲ្យធ្លាក់មកពីលើមេឃនូវ[ដុំពពកធំដូច]ភ្នំដែល មានព្រិលនៅក្នុងនោះ: ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ: មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់ បើប្រៀបនឹងអាកាសដែល ធ្វើឲ្យចិត្តច្របូកច្របល់ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ: មហា សាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់និងអាកាស បើប្រៀបនឹងរចាងរស្មី ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាល ខ្សាច់ ។

وَ هَذِهِ السَّيِّعِ وَالْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ وَ جِبَالِ الْبَرْدِ وَالْهَوَاءِ وَ حُجُبِ الثُّورِ عِنْدَ الْكُرْسِيِّ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ لَا يَؤُدُّهُ حِفْظُهُمَا وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمِ وَ هَذِهِ السَّيِّعِ وَالْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ وَ جِبَالِ الْبَرْدِ وَالْهَوَاءِ وَ حُجُبِ الثُّورِ وَ الْكُرْسِيِّ عِنْدَ الْعَرْشِ كَخَلْقَةِ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى [و فِي رِوَايَةِ الْحَسَنِ] الْحُجُبِ قَبْلَ الْهَوَاءِ الَّذِي نَحَارُ فِيهِ الْقُلُوبُ .

មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ: មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់ អាកាសនិងរចាងរស្មី បើប្រៀបនឹងព្រះរាជអាសនៈ:

(الْكَرْسِيِّ) ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [២:២៥៥] ព្រះរាជអាសនៈព្រះអង្គគ្របដណ្តប់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ ការអភិរក្សទាំងពីរនេះមិនធ្វើឲ្យព្រះអង្គនឿយហត់ឡើយ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ ព្រះអង្គមហាវិសេសវិសាលក្រៃលែង ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ មហាសាគរកំបាំង ក្នុងព្រះអាកាស រំពាំងរស្មីនិងព្រះរាជអាសនៈ បើប្រៀបនឹងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [២០:៥] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ [អាល់-ហាសាន់ បានរាយការណ៍ថា៖] "រំពាំងពីខាងមុខអាកាសគឺអ្វីដែលធ្វើឲ្យចិត្តច្របូកច្របល់ ។"

(143 /153 :8 الكافي بۇ الكافي ھۆججەت 14590) 2:255, 20:6

***

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَصْرِيُّ بِإِيلَاقٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ جَبَلَةَ الْوَاعِظُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ عَبْدِ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَامِرِ الطَّائِي، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [بِالْكُوفَةِ] فِي الْحَامِ، إِذْ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ أَشْيَاءَ. فَقَالَ: سَلْ تَقْفُهَا وَ لَا تَسْأَلْ تَعْنُهَا، فَأَحَدَقَ النَّاسُ بِأَبْصَارِهِمْ،

[...] អាស៊ី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា អាល់-រីដ្ឋី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានតំណាលប្រាប់យើងថា៖ "មូសា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា យ៉ាក្មុហារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិតាព្រះអង្គ បិតាព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តមកពី យ៉ាក្មុហារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិតាព្រះអង្គ មូសា មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិតាព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តមកពី អាស៊ី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិតាព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា មូហាំម៉ាដ្ឋ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បិតាព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា៖ "អាស៊ី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មូសា អាហ្វិ ក្លីលីប صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បាននៅជុំជាមួយមនុស្សមួយក្រុមអាល់-គូហ្វាស្ត ។ បុរសជាតិស៊ីរី ម្នាក់បានងើបឡើងហើយបានថា៖ "អាមីរុល-មុមិនីន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ! ទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អំពីរឿងមួយ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "សួរមកចុះ ដើម្បីយល់ កុំសួរដើម្បីចចេស[យកឈ្នះចាញ់] ព្រោះនៅជុំវិញមានគេមើលមកលោក ។"

فَقَالَ: أَخْبِرْنِي عَنْ أَوَّلِ مَا خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى؟ قَالَ: خَلَقَ التُّورَ. قَالَ: فَمِمَّ خُلِقَتِ السَّمَاوَاتُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مِنْ بُحَارِ الْمَاءِ. قَالَ: فَمِمَّ خُلِقَتِ الْأَرْضُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مِنْ زَيْدِ الْمَاءِ. قَالَ: فَمِمَّ خُلِقَتِ الْجِبَالُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مِنَ الْأَمْوَاجِ. قَالَ: فَلِمَ سُمِّيَتْ مَكَّةُ أُمَّ الْقُرَى؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لِأَنَّ الْأَرْضَ دُحِيتٌ مِنْ تَحْتِهَا.

គាត់បានទូលថា៖ "សួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប្រាប់ទូលបង្គំថាអាល់-ឡោយ៉ាហ្វី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតអ្វីមុនគេបង្អស់?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតរស្មី (التُّور) មុនគេបង្អស់ ។" គាត់បានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតមេឃមកពីអ្វី?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "មកពីចំហាយទឹក ។" គាត់បានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតផែនដីមកពីអ្វី?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "មកពីពពុះទឹក ។" គាត់បានថា៖ "តើព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្កើតភ្នំមកពីអ្វី?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "មកពីរលក ។" គាត់បានថា៖ "ហេតុអ្វីទៅបានជាគេហៅម៉ាកកាស្តថាមាតានគរ (أُمُّ الْقُرَى)?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះដីត្រូវវាត

(ទៅជារីង) មកពីខាងក្រោមវា ។"

و سَأَلَهُ عَنْ سَمَاءِ الدُّنْيَا، فَمِمَّ هِيَ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مِنْ مَوْجٍ مَكْفُوفٍ.

គាត់បានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ អំពីមេឃរបស់លោកនេះថា: "តើវាមកពីអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា: "មកពីរលក[រស្មី]ចាំងភ្នែក ។"

[...] وَ سَأَلَهُ عَنْ أَلْوَانِ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ أَسْمَائِهَا. فَقَالَ لَهُ: إِسْمُ السَّمَاءِ الدُّنْيَا رَفِيعٌ، وَ هِيَ مِنْ مَاءٍ وَ دُخَانٍ، وَ اسْمُ السَّمَاءِ الثَّانِيَةِ قَيْدُومٌ، وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ التُّحَاسِ، وَ السَّمَاءُ الثَّلَاثَةُ اسْمُهَا الْمَارُومُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الشَّبَبِ، وَ السَّمَاءُ الرَّابِعَةُ اسْمُهَا أَرْفُلُونُ، وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الْفِضَّةِ، وَ السَّمَاءُ الْخَامِسَةُ اسْمُهَا هَيْعُونُ، وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الذَّهَبِ، وَ السَّمَاءُ السَّادِسَةُ اسْمُهَا عَرُوسٌ، وَ هِيَ يَأْفُوتُهُ خَضْرَاءُ، وَ السَّمَاءُ السَّابِعَةُ اسْمُهَا عَجْمَاءُ، وَ هِيَ دُرَّةٌ بَيْضَاءُ. ** (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : جزء ١ صَفْحَة ٢٤٠ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٤١٥ حَدِيث: ١٠٨٥٢ / ٩٩)

គាត់បានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ អំពីពណ៌របស់មេឃទាំងប្រាំពីរនិងឈ្មោះរបស់មេឃទាំងនោះ: ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានតបគាត់ថា: "ឈ្មោះរបស់មេឃលោកនេះគឺរីហ្វីអ៊ី (رفيع) វាចេញមកពីផ្ទៃរូងទឹក ។ ឈ្មោះរបស់មេឃទីពីរគឺក្លាយ់ឌុម (قَيْدُومٌ) វាមានពណ៌ទង់ដែង ។ មេឃទីបី ឈ្មោះវាគឺអាល់-ម៉ារូម (الْمَارُومُ) វាមានពណ៌ដែក ។ មេឃទីបួន ឈ្មោះវាគឺអារហ្វូលូន (أَرْفُلُونُ) វាមានពណ៌ប្រាក់ ។ មេឃទីប្រាំ ឈ្មោះវាគឺហ្វៃអេស (هَيْعُونُ) វាមានពណ៌មាស ។ មេឃទីប្រាំមួយ ឈ្មោះវាគឺអុរូស (عَرُوسٌ) វាមានពណ៌ត្បូងបៃតង ។ មេឃទីប្រាំពីរ ឈ្មោះវាគឺអុច្ចុម៉ាក្ម័ (عَجْمَاءُ) វាមានពណ៌ផ្កាស ។" (1 / 240 : 1 (عليه السلام))

ពាក្យរាយ

- អ្នកក្រើនរំពង (الذکر) គឺរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ [៦៥:៨-១១] ១៧
- អ្នកធ្វើសាក្សី [៦៥:២] ។ ៩
- ប្រោះព្រំផ្ទះឲ្យមានសិរីសួស្តី [៦៥] ។ ៣
- យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះក្រើនរំពង (أَهْلُ الدِّكْرِ) [៦៥:៨-១១]..... ១៧
- ការលែងលះទាំងពីរយ៉ាង [៦៥:១] ។ ៤
- ស្រ្តីរួមភេទជាមួយស្រ្តីដូចគ្នា [៦៥-១] ។ ៧
- ស្មុករ ឬ ស្មុកៀរ (زُجْر) ជាព្រះនាមរបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَاتُ [៦៥:៨-១១] ។..... ១៧